

ЕВРОПЕЙСКИ СЪВЕТ

**Брюксел, 30 ноември 2011 г. (01.12)
(OR. en)**

**EUCO 52/1/11
REV 1**

**CO EUR 17
CONCL 5**

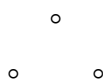
ПРИДРУЖИТЕЛНО ПИСМО

От: Генералния секретариат на Съвета
До: Делегациите
Относно: **ЕВРОПЕЙСКИ СЪВЕТ**
23 ОКТОМВРИ 2011 г.

ЗАКЛЮЧЕНИЯ

Приложено се изпраща на делегациите редактираният текст на заключенията на Европейския съвет (23 октомври 2011 г.).

Наред с преодоляването на непосредствените предизвикателства, породени от финансовата криза, изключително важно е да се активизират усилията за осигуряване на устойчив растеж, съпроводен със създаване на работни места. Консолидирането на бюджета и намаляването на дълга са от първостепенно значение за гарантиране на устойчивостта на публичните финанси и възстановяване на доверието. Същевременно е необходимо още сега да се предприемат решителни действия за укрепване на икономиката в краткосрочен план. Поради тази причина е от решаващо значение Европейският съюз да осъществи всички аспекти на стратегията „Европа 2020“. Държавите-членки ще ускорят структурните реформи в съответствие с препоръките, отправени в контекста на европейския семестър. В тези рамки днес Европейският съвет определи редица приоритети, които следва да бъдат бързо придвижени поради значителното им въздействие върху работните места и растежа в краткосрочен до средносрочен план. Освен това Европейският съвет призова да се съсредоточи още повече вниманието върху стимулиращите растежа аспекти на външните политики на Европейския съюз с цел максимално увеличаване на техния принос за растежа в Европа и установяване на условията за привличане на повече чуждестранни инвестиции. Европейският съвет определи позицията на Съюза за срещата на високо равнище на Г-20, като постави най-висок приоритет на поддържането на финансова стабилност и възстановяването на растежа. Той обсъди и подготовката за конференцията в Дърбан по въпросите на изменението на климата, като подчерта необходимостта от предприемане на амбициозни действия за установяване на глобална и всеобхватна правно обвързваща рамка за периода след 2012 г.

I. ИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА

1. Отчитайки доклада на Комисията за стимулиращите растежа области и резултатите от проведената на 6 октомври 2011 г. политическа конференция относно източниците на растеж, Европейският съвет установи ограничен брой основни приоритети за вътрешната икономическа политика, които е необходимо да се следват в краткосрочен план с цел постигане на интелигентен, устойчив, приобщаващ и екологосъобразен растеж:
 - а) Единният пазар има ключова роля за осигуряване на растеж и заетост. Следва да бъдат положени всички необходими усилия, за да се осигури до края на 2012 г. споразумение по 12-те приоритетни предложения, предвидени в Акта за единния пазар, като най-висок приоритет бъде даден на онези от тях, които могат да доведат до максимални ползи за растежа и работните места. Цялостното прилагане на Директивата за услугите също ще донесе значителни икономически изгоди; държавите-членки следва да приключат въвеждането ѝ до края на тази година и да осигурят пълноценното функциониране на единичните звена за контакт, както и предоставянето на пълна информация на икономическите оператори за новите възможности, които предлага директивата. Комисията ще докладва по този въпрос до края на 2011 г.

- б) Европейският съвет приканва Комисията да представи в кратък срок пътната карта относно завършването на цифровия единен пазар до 2015 г., като отдава приоритет на предложенията за стимулиране на напълно интегриран цифров единен пазар чрез улесняване на електронната търговия и трансграничното използване на услуги онлайн. Особено внимание следва да се обърне и на осигуряването на бърз напредък за постигане на целите за покритие с широколентов достъп до интернет, определени в програмата в областта на цифровите технологии, улесняване на сигурна електронна идентификация и удостоверяване и модернизиране на европейския режим на авторските права, с оглед да се осигури конкурентоспособността на ЕС и да се разкрият възможности за нови бизнес модели, като същевременно се гарантира високо равнище на защита на правата върху интелектуалната собственост и се отчита културното многообразие. Европейският съвет настоява за бързо постигане на споразумение по програмата за политика в областта на радиочестотния спектър.
- в) Следва да се запазят темповете на изпълнение на програмата за действие от 2007 г. за намаляване на административната тежест, за да бъде постигната целта за 25-процентно намаление до 2012 г.; следва да се осъществи по-бърз напредък във връзка с годишните счетоводни отчети, дружественото право, данъчното облагане и митническите въпроси. Европейският съвет настоява за бързо приемане на предложенията за опростяване, поставени за разглеждане от Съвета и Парламента.

Комисията се приканва да положи повече усилия за намаляване на цялостната регулаторна тежест, по-конкретно за МСП, включително като предложи конкретни методи на работа в контекста на програмата за интелигентно регулиране. Комисията се е ангажирала да направи оценка на въздействието на бъдещите регулаторни мерки върху микропредприятията и да извърши преглед на достиженията на правото на ЕС, с цел да установи съществуващи задължения, от които микропредприятията биха могли да бъдат освободени. Европейският съвет очаква предстоящия доклад на Комисията, за да се върне към тези въпроси на заседанието си през декември 2011 г.

- г) Държавите-членки ще направят необходимото специфичните за всяка държава препоръки да бъдат изцяло взети предвид в националните решения относно бюджетната политика и структурните реформи предвид изключителното им значение за осигуряване на устойчиви публични финанси и създаване на работни места и растеж. За тази цел Европейският съвет настоява Съветът, съвместно с Комисията, да предприеме мерки, за да се гарантира, че всички действия на равнището на Европейския съюз са изцяло в подкрепа на икономическия растеж и създаването на работни места.

2. Енергетиката, включително енергийната ефективност, и научните изследвания и иновациите са ключови области за стимулиране на растежа. На заседанията си съответно през декември 2011 г. и март 2012 г. Европейският съвет ще направи оценка на постигнатия напредък в тези области, като има предвид зададените през февруари 2011 г. конкретни насоки. Европейският съвет настоява за незабавно прилагане на мерките, които ще окажат пряко въздействие върху растежа.
3. Тъй като кризата увеличи натиска върху националните бюджети, е важно да се оптимизира използването на наличните ресурси, по-конкретно в държавите, които изпълняват програми за адаптиране. Европейският съвет настоява преди края на годината да бъдат приети предложенията за временно увеличаване на нивата на съфинансиране за фондовете на ЕС, което да бъде съпроводено от целево насочване на тези фондове към растежа, конкурентоспособността и заетостта. ЕИБ се приканва да разгледа в тясно сътрудничество с Комисията възможностите за по-нататъшен принос за увеличаване на инвестициите в Европа, включително за държавите, изпълняващи програми за адаптиране.
4. Европейският съюз вече разполага с по-мощни инструменти, за да укрепи **икономическото си управление** и да осигури предприемане на мерките, необходими за преодоляване на кризата в Европа: стратегията „Европа 2020“ продължава да бъде водеща за Съюза и държавите-членки в действията им за насърчаване на провеждането на структурни реформи, стимулиращи растежа; европейският семестър ще спомогне да се осигурява и занапред правилно координирано провеждане на тези реформи; а пактът „Евро плюс“ ще доведе до ново качество в координирането на икономическите политики между участващите държави-членки. Договореният през миналия месец пакет от шест законодателни акта относно икономическото управление ще предостави възможност за много по-висока степен на наблюдение и координация, необходима, за да се гарантира устойчивост на публичните финанси и да се избегне натрупването на прекомерни дисбаланси. Европейският съвет изтъква решимостта си да изпълнява тази нова рамка, за да се осигури нейното цялостно и ефективно прилагане. Във връзка с това приветстваме намерението на Комисията да засили ролята — в рамките на Комисията — на компетентния комисар с оглед по-строго наблюдение и допълнителни мерки за прилагане.

5. Следващият европейски семестър следва да бъде възможно най-амбициозен и да отчита изцяло натрупания в миналото опит. Европейският съвет приветства намерението на Комисията да представи още през декември 2011 г. годишния обзор на растежа, което ще даде възможност на Съвета да подготви в детайли пролетното заседание на Европейския съвет през 2012 г. Държавните и правителствените ръководители ще разгледат отново някои въпроси от пакта „Евро плюс“ през декември 2011 г.; освен това ще им бъде предоставена информация относно постигнатия напредък в рамките на структурираните обсъждания по въпросите, свързани с координирането на данъчната политика. Продължава законодателната работа по предложенията на Комисията относно обща консолидирана основа за облагане с корпоративен данък. Европейският съвет взема под внимание предложението на Комисията за данък върху финансовите сделки.

6. Засилването на финансовото регулиране остава основен приоритет на равнище ЕС и на глобално равнище. От 2008 г. насам бе постигнато много по отношение на реформата на регулаторната и надзорната рамка, но трябва да продължат да се полагат усилия за отстраняване на слабостите във финансовата система и за предотвратяване на бъдещи кризи. Европейският съвет приветства постигнатото съгласие относно късите продажби и настоява за бързото приемане на други важни законодателни предложения като предложенията относно извънборсовите деривати и схемите за гарантиране на депозитите, които да бъдат приети до края на тази година, и предложенията относно капиталовите изисквания, които да бъдат приети до лятото на 2012 г. Европейският съвет приветства предложенията относно пазарите на финансови инструменти и пазарните злоупотреби и очаква предложенията, които Комисията ще направи относно агенциите за кредитен рейтинг и относно управлението на кризи и реструктурирането в банковия сектор.

Европейският съвет приветства постигнатия от Съвета по икономически и финансови въпроси напредък във връзка с мерките за банковия сектор и приканва Съвета да приключи работата в тази област на заседанието си на 26 октомври. Тези мерки ще бъдат съществена част от един по-обширен пакет, другите елементи на който ще бъдат договорени на срещата на високо равнище на държавите от еврозоната на 26 октомври.

7. Председателят представи на Европейския съвет информация относно подготовката на срещата на високо равнище на държавите от еврозоната на 23 и 26 октомври. Европейският съвет изрази съгласие с необходимостта от съгласуваност между действията на еврозоната и Европейския съюз, при надлежно зачитане на интегритета на Европейския съюз като цяло и функционирането му с 27 държави-членки. Във връзка с това Европейската комисия отговаря за осигуряване на спазването от всички 27 държави-членки на законодателството на ЕС, включително законодателството в областта на вътрешния пазар, както и за гарантиране на равнопоставени условия за всички държави-членки, включително за държавите извън еврозоната. Председателят на срещата на високо равнище на държавите от еврозоната ще бъде определен от държавните и правителствените ръководители от еврозоната по същото време, по което Европейският съвет избира своя председател, и за същия мандат. До следващия такъв избор срещите на високо равнище на държавите от еврозоната ще се председателстват от настоящия председател на Европейския съвет. Председателят на срещата на високо равнище на държавите от еврозоната ще информира най-подробно държавите-членки извън еврозоната за подготовката и резултатите от тези срещи. Европейският съвет отбелязва намерението на държавните и правителствените ръководители от еврозоната да обсъдят по-нататъшното укрепване на икономическото сближаване в еврозоната и подобряването на фискалната дисциплина и задълбочаването на икономическия съюз, включително като разгледат възможността за ограничени промени в Договорите. Европейският съвет припомня, че всяка промяна в Договорите изисква съгласието на 27-те държави-членки. Европейският съвет ще разгледа отново този въпрос през декември въз основа на доклад от председателя на Европейския съвет, изготвен в тясно сътрудничество с председателя на Комисията и председателя на Еврогрупата.
8. По отношение на **външното измерение на икономическата политика** Европа ще продължи да насърчава свободна, справедлива и отворена търговия, като същевременно отстоява интересите си в дух на реципрочност и взаимни ползи по отношение на най-големите икономики в света. Европейският съюз може да предприеме редица мерки във външните си отношения, които да допринесат за повишаване на потенциала му за растеж, както в краткосрочен, така и в по-дългосрочен план:

- а) Въпреки че укрепването и разширяването на многостранната система и приключването на кръга „Доха“ в рамките на СТО остават цели от решаващо значение предвид очакваните ползи за растежа и създаването на работни места, следва да се постави нов акцент върху двустранните и регионалните споразумения, по-специално със стратегически партньори и с партньори, чиито пазари се разрастват със значителни темпове. Усилията в тази област следва по-специално да бъдат насочени към премахване на пречките за търговията, по-добър достъп до пазара, подходящи условия за инвестиции, защита на интелектуалната собственост, достъп до суровини и отваряне на пазарите на обществени поръчки. Що се отнася до пазарите на обществени поръчки, Европейският съвет очаква предстоящото предложение на Комисията за инструмент на ЕС.
- б) Съюзът следва да използва специалните си отношения със съседните региони, за да изгражда по-тесни икономически връзки и да създава нови възможности за търговия и инвестиции, включително като се стреми, когато е целесъобразно, към задълбочени и всеобхватни споразумения за свободна търговия. Утвърждаването на по-благоприятна за бизнеса среда навсякъде в съседство с ЕС е основна инвестиция в по-голямо регионално благоденствие. Съюзът следва да се стреми към интегрирането на конкретни сектори, които оказват значително въздействие върху растежа и заетостта, като енергетиката и въздухоплаването.
- в) Освен това Съюзът следва да се стреми да използва пълноценно регулаторната среда, която да се прилага в разширяващо се икономическо пространство, и да поеме водеща роля при установяването на стандарти. ЕС следва да разработи цялостна инвестиционна политика, насочена към постигане на реална реципрочна либерализация и защита на инвестициите, като неделима част от общата търговска политика на Съюза като цяло. ЕС следва да осигури и по-голяма съгласуваност между външните аспекти на секторните политики като енергетика, транспорт и визов режим в цялостния баланс на икономическите си интереси и целите на външната си политика.

9. Работата по тези въпроси ще се разглежда като приоритет, като за целта ще бъдат осигурени необходимите ресурси и инструменти. Комисията се приканва до следващата пролет да докладва за постигнатия напредък. Когато е необходимо, срещите на високо равнище между ЕС и трети държави и региони ще бъдат по-тясно насочени към уреждане на нерешените въпроси по договаряните с тях споразумения.

II. Г-20

10. Европейският съвет обсъди подготовката за срещата на високо равнище на Г-20 в Кан. Европейският съвет потвърди насоките, по които Съветът постигна съгласие при подготовката за срещите на министрите на финансите, земеделието, заетостта и развитието на държавите от Г-20.
11. Необходими са решителни действия за запазване на финансовата стабилност, възстановяване на доверието и подпомагане на растежа и създаването на работни места. Г-20 следва да одобри амбициозен план за действие с конкретни ангажименти и мерки от всички държави от Г-20 в отговор на сериозните предизвикателства, произтичащи от настоящия икономически спад, и за да се осигури стабилен, устойчив и балансиран растеж, като същевременно се осъществява надеждна фискална консолидация.
12. На срещата на високо равнище в Кан следва да се постигне реален напредък и по следните въпроси:
- а) реформиране на международната парична система, по-специално като се укрепят инструментите за наблюдение и управление на кризи и се координират по-добре икономическите и паричните политики; стабилните макроикономически политики следва да бъдат първите мерки в отговор на сътресения, свързани с капиталовите потоци, като Г-20 следва да продължи да утвърждава отворените капиталови пазари и да избягва финансовия протекционизъм; очаква се по-нататъшен напредък по основан на критерии процес за разширяване на кошницата на специалните права на тираж като принос към развитието на международната парична система, въз основа на съществуващите критерии. Г-20 следва да гарантира, че МВФ разполага с адекватни ресурси, за да изпълнява своите отговорности от системно значение, и следва да разгледа възможния принос в МВФ от страна на държави със значителен външен излишък;

- б) по-добро регулиране и надзор на финансовия сектор, като се осигури пълно и последователно изпълнение на предишните ангажменти, което предполага навременното и последователно прилагане на споразуменията Базел II, Базел II-5 и Базел III, реформата на пазара на извънборсови деривати и принципите и стандартите в областта на заплащането. Необходим е напредък в установяването на съгласувани в международен план рамки за всички финансови институции със системно значение, по определянето и публичното оповестяване на юрисдикциите, които не оказват съдействие, по сближаването на счетоводните стандарти, по засилването на регулирането на банковата система в сянка, по борбата със съществуването на данъчни убежища и по намаляването на степента, в която се разчита на кредитни рейтинги. За да се поддържа темпът на амбициозната финансова реформа, ще бъдат укрепени институционалната рамка, ресурсите и управлението на Съвета за финансова стабилност. Следва да бъде проучено и допълнително разработено въвеждането на всеобщ данък върху финансовите сделки;
- в) преодоляване на прекалената нестабилност на цените на суровините, най-вече чрез повишаване на прозрачността на пазарите на суровини и подобряване на функционирането и регулирането на пазарите на деривати; планът за действие на Г-20 във връзка с нестабилността на цените на храните и селското стопанство представлява важна стъпка напред за осигуряване на координиран в международен план отговор на предизвикателствата за продоволствената сигурност;
- г) насърчаване на възстановяването и на устойчивия и приобщаващ растеж в световен мащаб посредством подкрепа за програма за активни преговори в рамките на СТО, включително по въпросите на най-слабо развитите страни, и чрез цялостно изпълнение на програмата на Г-20 за развитие чрез конкретни мерки; социалните аспекти на глобализацията следва също да бъдат засилени;
- д) осъществяване на напредък в либерализирането на международната търговия и избягване на протекционизъм, по-конкретно чрез договаряне на надежден план като основа за приключването на кръга от преговори за развитие „Доха“ и чрез разглеждане на иновативни подходи за укрепване на многостранната търговска система;
- е) борба с изменението на климата, по-специално като се мобилизират източници за нейното финансиране.

III. ИЗМЕНЕНИЕ НА КЛИМАТА

13. Европейският съвет одобрява заключенията на Съвета от 4 и 10 октомври 2011 г., в които е представена подробно позицията на ЕС за конференцията в Дърбан по въпросите на изменението на климата. Европейският съвет подчертава, че наличието на амбициозен международен режим за борба с изменението на климата е от решаващо значение, за да постигнем договорената цел да се задържи повишението на температурите в световен мащаб в рамките на 2 °C. Европейският съюз ще работи за постигане на амбициозен и балансиран резултат на конференцията в Дърбан на основата на договореното в Канкун миналата година. Належащо е да се постигне съгласие по процес, водещ към всеобхватна правно обвързваща рамка и ясен график, които гарантират световно участие, включително от страна на най-големите икономики. Европейският съвет потвърждава готовността на Европейския съюз за втори период на ангажменти в рамките на Протокола от Киото като част от прехода към такава рамка, както бе посочено от Съвета на 10 октомври 2011 г.
14. Европейският съвет приветства текущата работа на групата на високо равнище относно глобалната устойчивост, създадена от генералния секретар на ООН, за намиране на нови ефективни начини за утвърждаване на устойчивото развитие в световен план.

IV. ВЪНШНА ПОЛИТИКА

15. Европа запазва ангажимента си да подпомага демократичните промени в южното си съседство чрез европейската политика за съседство. Демократичният преход и икономическото развитие в целия регион остават от особено значение за установяването на демокрация, при пълно спазване на принципите на правовата държава и човешките и гражданските права. Своевременното стартиране на специфични проекти в рамките на Съюза за Средиземноморието може да допринесе значително за този процес.
16. Смъртта на Муамар Кадафи отбелязва края на една епоха на деспотизъм и репресии, донесли продължителни страдания на либийския народ. Днес Либия може да отвори нова страница в своята история, да се стреми към национално помирение и да прегърне ново демократично бъдеще.

Европейският съвет високо оценява смелостта и решителността на **либийския** народ. Европейският съвет очаква формирането на интегриращо правителство на широка основа, стартирането на демократичен, мирен и прозрачен преход, който да привлече всички либийски граждани, и подготовката на свободни и честни избори в съответствие с Конституционната декларация на Националния преходен съвет. Европейският съвет потвърждава ангажимента на Европейския съюз да оказва подкрепа за установяване на демократичен режим в Либия. Европейският съвет изразява отново подкрепата си за демократичен, плуралистичен и стабилен **Египет** като ключов партньор на ЕС. Временните власти имат решаващата задача да организират първите демократични и прозрачни избори, като същевременно осигурят ред и законност по начин, който да зачита правата на човека. Европейският съвет изразява загриженост по повод на неотдавнашните трагични сблъсъци в Египет и подчертава, че е важно да се утвърждава и защитава свободата на религията или убежденията, включително да се защитават религиозните малцинства като основен елемент на всяко демократично общество. Европейският съвет приветства провеждането на първите свободни избори в **Тунис** днес. Европейският съюз ще оказва подкрепа на новите власти в усилията им за демократизация и устойчиво икономическо развитие, включително посредством специалната група Тунис—ЕС.

17. Европейският съвет изцяло подкрепя приетите на 10 октомври заключения на Съвета относно **Сирия**. Сирийският народ трябва да може да определи бъдещето на страната си без страх от репресии. Европейският съвет приветства усилията на политическата опозиция за създаване на обединена платформа. Създаването на Сирийски национален съвет е положителна стъпка напред. Европейският съвет остава дълбоко загрижен поради сегашното положение в Сирия и изтъква твърдата си подкрепа за сирийския народ, който дава израз на легитимните си стремежи към свободен и достоен живот. Европейският съвет осъжда най-категорично продължаващите брутални репресии, водени от режима на Сирия срещу нейното население, както и мащабните нарушения на правата на човека. Президентът Асад трябва да се оттегли, за да може в Сирия да бъде осъществен политически преход. ЕС взе решение да приеме ограничителни мерки, насочени не срещу цивилното население, а срещу лицата, които са отговорни за жестоките репресии или са свързани с тях, както и срещу онези, които подкрепят режима или се облагодетелстват от него. ЕС ще налага допълнителни и по-всеобхватни мерки срещу режима, докато репресиите срещу цивилното население продължават. Европейският съвет настойчиво приканва всички членове на Съвета за сигурност на ООН да поемат своята отговорност по отношение на положението в Сирия.

18. Европейският съвет приветства засилването на ограничителните мерки на ЕС срещу **Иран**, наложени в отговор на неприемливите нарушения на правата на човека, и приемането на ограничителни мерки срещу пет лица след осушения опит за убийство на посланика на Кралство Саудитска Арабия в Съединените щати. Европейският съвет настойчиво приканва Иран да спазва всичките си международноправни задължения. Европейският съвет изразява продължаващата си загриженост по повод на разширяването на иранската ядрена и ракетна програма в нарушение на резолюциите на Съвета за сигурност на ООН и МААЕ, както и по повод на липсата на сътрудничество от страна на Иран с МААЕ за разглеждане на нерешените въпроси, включително въпросите, свързани с възможното военно измерение на иранската ядрена програма.
- Настойчиво приканваме Иран да започне конструктивни разговори по същество във формат „Е 3+3“, за да се постигне цялостно, договорено и дългосрочно решение на ядрения въпрос, с цел да се избегнат евентуални допълнителни ограничителни мерки. Същевременно Европейският съвет приканва Съвета по външни въпроси да изготви нови ограничителни мерки, по които да се вземе решение и да бъдат приложени в подходящия момент, в случай че Иран продължи да не сътрудничи активно и да не изпълнява задълженията си. Европейският съвет изразява подкрепата си за изявлението на върховния представител от 21 септември. Европейският съвет изтъква отново ангажимента на Европейския съюз да работи за разрешаването на този въпрос по дипломатичен път.
19. Европейският съвет приветства втората среща на високо равнище по линия на **Източното партньорство**, проведена на 29—30 септември във Варшава, както и намерението на върховния представител и на Европейската комисия да предложат пътна карта, в която ще бъдат изброени целите, инструментите и действията с оглед на следващата среща на високо равнище по линия на Източното партньорство през втората половина на 2013 г. Темповете и степента на политическото асоцииране и икономическото интегриране на тези държави с ЕС ще зависи от спазването от тяхна страна на демократичните принципи и принципите на правовата държава, които са в основата на партньорството.

ПРИЛОЖЕНИЕ

ИЗЯВЛЕНИЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪВЕТ

Европейският съвет приветства с голямо задоволство съобщението от 20 октомври за окончателното прекратяване на терористичната дейност на ЕТА. Това несъмнено е победа на демокрацията и свободата в Испания и в целия Съюз и в това отношение Европейският съвет желае да изрази високата си оценка за правителството, политическите партии, силите за сигурност, правоприлагащите органи и цялото испанско общество за тяхната непоколебимост и решителност в дългата борба срещу терористичното насилие. Следва да се отдаде дължимото и на неocenимите прояви на европейско сътрудничество и солидарност и да се отправят специални благодарности към народа и правителството на Франция. Ще продължим да почитаме светлата памет на жертвите на това насилие — памет, която трябва да се запази, за да не се повтарят никога такива актове на насилие, които никога не е трябвало да случват.
